

Ceny mleka pną się w górę: wzrost aż o 7,6%!

Autor: Elżbieta Sulima

Data: 16 grudnia 2016

Koniec 2016 jest dobry dla polskich producentów mleka, bo ceny mleka idą w górę. Według GUS cena skupu mleka w październiku 2016 r. wynosiła 120,29 zł/hl. W porównaniu z wrześniem, kiedy za mleko płacono średnio 111,81 zł/hl, nastąpił wzrost o 7,6%! Widać więc, że rynek się stabilizuje.

Ceny mleka i masła w 2016 r.

*– Pierwsza połowa 2016 r. była bardzo trudna dla producentów mleka. Od początku bieżącego roku ceny skupu mleka pozostawały w tendencji spadkowej. W czerwcu średnia cena litra mleka w skupie **spadła poniżej poziomu 1 zł, co oznaczało spadek o 9% w relacji rocznej.** Co istotne, średnia cena we wskazanym miesiącu ubyła najniższa od końca 2009 r. Niski poziom cen wynikał głównie z wysokiego skupu mleka oraz z utrzymujących się trudności ze sprzedażą zagraniczną artykułów mlecznych, co wynikało z dużej podaży na rynku unijnym i światowym – wyjaśnia Grzegorz Rykaczewski, [analityk z Banku Zachodniego WBK](#). – **W II kwartale** sytuacja na rynku globalnym zaczęła się stabilizować. Większy import artykułów mlecznych przez Chiny oraz **stopniowa poprawa koniunktury w pozostałych krajach Azji, w USA oraz na rynku unijnym sprawiły, że w drugiej połowie roku nastroje w branży zaczęły się poprawiać.***

Jak przełożyło się to na ceny mleka w Polsce?

Grzegorz Rykaczewski, analityk Banku Zachodniego WBK.

– Na rynku krajowym od lipca ceny skupu nieprzerwanie rosły. **W październiku średnia cena przekroczyła poziom 120 zł/100 l, czyli o 7,6% więcej niż we wrześniu i o 7,4 % w stosunku do ubiegłego roku. Warto odnotować, że we wszystkich województwach przeciętna cena przekroczyła 105 zł za 100 l, natomiast w najbardziej rozwiniętym pod względem chowu bydła mlecznego woj. podlaskim wyniosła 126,5 zł/100 l – mówi Grzegorz Rykaczewski z [Banku Zachodniego WBK](#).**

Na rynkach międzynarodowych ceny mleka i produktów mlecznych rosną. Ten trend światowy przekłada się na poprawę sytuacji na rynku mlecznym w Polsce.

Listopad był przełomowy dla zwyżkujących cen masła. W połowie listopada 2016 r. średnia ważona cena masła w Unii Europejskiej wynosiła 4,15 euro/kg i była wyższa w porównaniu do analogicznego okresu w 2015 r. o 35,01%. Warto w tym miejscu wspomnieć, że Polska jest czwartym krajem (za Niemcami, Francją i Irlandią) w UE pod względem wielkości produkcji masła. W dniu 13 listopada 2016 r. jego cena wyniosła 4,03 euro/kg, a więc była o 1,7% niższa niż przed miesiącem (17,52 zł/kg). Jednocześnie następuje zbliżanie się do polskich cen masła do cen UE, które świadczy, że **nasze masło jest bardzo dobre, a nawet coraz lepsze.** Jest ono w dodatku tańsze niż na rynku naszego głównego importera – Niemiec; tam cena kształtowała się na poziomie 4,40 euro/kg.

Polska jest czwartym producentem masła w UE (za Niemcami, Francją i Irlandią).

Ceny mleka: analiza podstawowych uwarunkowań

Przez 2 lata na rynku mleka było ciężko. Niestabilna sytuacja na rynku mleka surowego wymusiła zastosowanie rozwiązania przez UE wsparcia sektora mlecznego. W 2016 r. nastąpiło zniesienie kwot mlecznych, co oznaczało **za dużo mleka i spadek cen**. To wielu rolnikom przyniosło bankructwo, ponieważ **sporo z nich miało zaciągnięte kredyty na rozwój gospodarstwa**. Producenci mleka przez kilkanaście miesięcy produkowali za dużo, więc ceny mleka spadały. Przez długi okres coraz niższe ceny skupu mleka zniechęciły skutecznie do zwiększania produkcji mleka, **dały w efekcie zmniejszenie produkcji mleka i przetworów mlecznych**.

Sygnaly z rynku globalnego wskazują, że obserwowane zmiany mogą mieć charakter trwały.

Grzegorz Rykaczewski z Banku Zachodniego WBK

Jednocześnie w latach 2015–2016 nastąpiło szczególnie szybkie tempo ograniczania pogłowia bydła mlecznego w Polsce. W grudniu 2016 r. pogłowie krów mlecznych może liczyć 2208 tys. szt., czyli o 2,5% niższym niż rok wcześniej. Natomiast w 2017 r. [dynamika spadku liczby krów](#) powinna utrzymać się na poziomie ok. 2%. **Bessa w końcu roku 2016 faktycznie odeszła.** Teraz sytuacja się odwróciła. Jak długo potrwa ten dobry czas dla producentów mleka? Zupełnej pewności nie ma, **ponieważ ten rynek czasem rządzi się swoimi prawami, a nie prawami ekonomii.** Na zysk producentów mleka ma wpływ wiele czynników. Dobra koniunktura to jednak nie wszystko. **Ważna jest również wydajność stada.**

Jakie są przewidywania wielkości produkcji mleka i poziomu cen w woj. podlaskim (gdzie utrzymuje się najwyższa cena mleka w Polsce) na tle kraju w przyszłym roku?

Antoni Sowiński, członek zarządu Podlaskiej Izby Rolniczej.

Na to pytanie odpowiada dla nas Antoni Sowiński, członek zarządu [Podlaskiej Izby Rolniczej](#): – *Produkcja będzie rosła, ale dzięki wzrostowi wydajności. Mamy odpowiednie tereny na hodowlę krów mlecznych i rolnik nie kupuje drogich pasz. Kierunek ten będzie nadzorowany przez PFHBiPM, poprzez ocenę i eliminowanie z rynku najsłabszych producentów mleka. **W woj. podlaskim dużo rolników przebrnęło się z produkcji buraka cukrowego na produkcję mleka, bo upadła cukrownia w Łapach.** Do gospodarstw kupiono nowoczesne maszyny, ale przetrwały najsilniejsze gospodarstwa.*

Jakie ceny będą w 2017 r.? – zastanawia się Antoni Sowiński: – *Prognozowanie cen mleka to jak gra w totolotka – trudno przewidzieć. Teraz ceny mleka idą szybko w górę, ale najważniejsze, żeby były stabilne, by nie wprowadzić się w „ślepy zaułek”.* Wahania cen : do 10 gr. Moim życzeniem świątecznym jest, żeby ceny wzrosły tak do poziomu... 1,70 netto, a potem niech się zatrzymają – dodaje z uśmiechem.

W woj. podlaskim dużo rolników przebrnęło się z produkcji buraka cukrowego na produkcję mleka.

Ceny mleka: prognoza na rok 2017

Według szacunków Komisji Europejskiej w drugiej połowie 2016 r. miały się zmniejszyć dostawy mleka o 2% w porównaniu do 2015 r. Ogółem w całym 2016 r. dostawy miały wzrosnąć o 0,6% i wynieść 153,2 mln t. Ten niewielki wzrost wg analityków KE ma związek z **działaniami**

ograniczającymi produkcję mleka w UE oraz zwiększonymi ubojami krów mlecznych [FAMMU/FAPA, 14 października 2016].

– Sygnały z rynku globalnego wskazują, że obserwowane zmiany mogą mieć charakter trwały. Z informacji Komisji Europejskiej wynika, że **w Australii do października produkcja mleka spadła o 10,3%, zaś w Nowej Zelandii o 2,4%**. Niespełna 2-procentowy wzrost produkcji został zanotowany w USA. Niemniej w całym III kwartale produkcja mleka w 5 krajach należących do czołówki eksporterów była o 1,2% niższa wobec analogicznego okresu przed rokiem. Jednocześnie utrzymuje się wysokie zapotrzebowanie na przetwory mleczne ze strony Chin oraz duży popyt na masło oraz sery w UE oraz USA. **Sytuacja za rynku mleka jest zatem znacznie bardziej zbilansowana, niż przed kilkoma miesiącami** – mówi Grzegorz Rykaczewski z [Banku Zachodniego WBK](#).

Utrzymuje się wysokie zapotrzebowanie na przetwory mleczne ze strony Chin oraz duży popyt na masło oraz sery w UE oraz USA. Sytuacja za rynku mleka jest zatem znacznie bardziej zbilansowana niż przed kilkoma miesiącami.

Grzegorz Rykaczewski z Banku Zachodniego WBK

Obecne pozytywne trendy światowe powinny sprzyjać poprawie sytuacji w Polsce. Może wzrosnąć cena produktów mlecznych – wydaje się, że podwaliny korzystnej poprawy są mocne. W kluczowych regionach świata występuje ograniczanie produkcji mleka (m.in. **UE, Stany Zjednoczone, Nowa Zelandia, Australia, Argentyna**). Z drugiej strony wzrost popytu w kraje azjatyckie, w tym Chiny, **zgłaszają coraz większy popyt na produkty mleczne**.

– Biorąc pod uwagę sytuację na rynku światowym oraz niższe ceny zbóż, nawozów i energii, w drugiej połowie bieżącego roku oraz w 2017 r. **spodziewamy się poprawy opłacalności produkcji mleka** – twierdzi Grzegorz Rykaczewski.

Prognozy KE zakładają, że w 2017 r. dynamika wzrostu dostaw ma być jeszcze słabsza niż w 2016 r. i ma osiągnąć poziom +0,5%. W odniesieniu do **produktów mleczarskich** zakłada się, że eksport większości produktów mleczarskich poza UE będzie w 2017 r. większy niż w 2016 r. **Szczególnie będzie się rozwijać eksport produktów świeżych, jak np. mleka pitnego, napojów fermentowanych, śmietany**. Ich sprzedaż może wzrosnąć nawet o 15%. W 2017 r. będzie się także rozwijać eksport pozostałych produktów mlecznych, jak np. masła (do prognozowanego poziomu 231 tys. t, czyli 8% niż wcześniej szacowano). Eksport serów wzrośnie o 2%, czyli wyniesie 798 tys. t, a pełnego mleka w proszku będzie na tym samym poziomie co w 2016 r., czyli 408 tys. t. [FAMMU/FAPA, 14 października 2016].